

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Høringsuttalelse - NOU 2007: 11 Studieforbund - Læring for livet

Nord-Trøndelag fylkeskommune har gjennomført en høringsrunde ved våre videregående skoler, og har utarbeidet følgende administrativ innstilling til vedtak i fylkesrådet:

1. Fylkeskommunen slutter seg til Tron-utvalgets innstilling om at fylkeskommunen kan få et mer helhetlig ansvar for opplæring av voksne. Forutsetningen for dette er at det gis en fullstendig kompensasjon fra staten for det ekstra ansvaret dette innebærer.
2. Når det gjelder ansvarsfordelingen mellom studieforbundene og fylkeskommunen i formell videregående opplæring, er det naturlig at denne ivaretas gjennom fylkeskommunale videregående skoler. I de tilfeller fylkeskommunen selv ikke kan gjennomføre et slikt tilbud, vil det være naturlig å bruke studieforbundene.
3. Studieforbundene vil ha en viktig rolle i alle typer kurs/opplæringstiltak som ligger utenfor de formelle læreplanene. Dette gjelder områder som kultur, folkeopplysning, likeverd og deltagelse, demokrati, integrering og inkludering.

Fylkesrådet gjør endelig vedtak i saken den 15.01.08, men da høringsfristen er 14.01.08, oversendes den offentlige innstillingen til vedtak som høringsuttalelse fra Nord-Trøndelag. Saksutredningen vedlegges til orientering.

Skulle det bli endringer i vedtaket ved politisk behandling, vil vi oversende dette umiddelbart etter den 15.01.08.

Med hilsen

Marit Schønberg
fylkesutdanningsjef

Bente Kvam
rådgiver

Vedlegg: Saksutredning – Høring NOU 2007:11 – Studieforbund – Læring for livet.

Nord-Trøndelag fylkeskommune

Fylkesrådet i Nord-Trøndelag

Sak nr. 08/2

Høring NOU 2007:11 - Studieforbund - Læring for livet

Behandlet/ Behandles av	Sted	Møtedato	Sak nr.
Fylkesrådet i Nord-Trøndelag	Fylkets Hus	15.1.2008	08/2

Saksbeh: Bente Kvam

Arkivsak: 07/07035

Arkivkode: 500

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

1. Fylkeskommunen slutter seg til Tron-utvalgets innstilling om at fylkeskommunen kan få et mer helhetlig ansvar for opplæring av voksne. Forutsetningen for dette er at det gis en fullstendig kompensasjon fra staten for det ekstra ansvaret dette innebærer.
2. Når det gjelder ansvarsfordelingen mellom studieforbundene og fylkeskommunen i formell videregående opplæring, er det naturlig at denne ivaretas gjennom fylkeskommunale videregående skoler. I de tilfeller fylkeskommunen selv ikke kan gjennomføre et slikt tilbud, vil det være naturlig å bruke studieforbundene.
3. Studieforbundene vil ha en viktig rolle i alle typer kurs/opplæringstiltak som ligger utenfor de formelle læreplanene. Dette gjelder områder som kultur, folkeopplysning, likeverd og deltagelse, demokrati, integrering og inkludering.

Fylkesrådets vurdering:

Fylkesrådet slutter seg til Tron-utvalgets innstilling om at fylkeskommunen kan få et mer helhetlig ansvar for opplæring av voksne forutsatt at det gis fullstendig kompensasjon fra staten for det ekstra ansvaret dette innebærer.

Når det gjelder ansvarsfordelingen mellom studieforbundene og fylkeskommunen i formell videregående opplæring, er det naturlig at denne ivaretas gjennom fylkeskommunale videregående skoler.

Studieforbundene vil ha en viktig rolle i alle typer kurs/opplæringstiltak som ligger utenfor de formelle læreplanene. Dette gjelder områder som kultur, folkeopplysning, likeverd og deltagelse, demokrati, integrering og inkludering.

I de tilfeller fylkeskommunen selv ikke kan gjennomføre et slikt tilbud, vil det være naturlig å bruke studieforbundene, og studieforbundene vil også ha en viktig rolle i alle typer kurs/opplæringstiltak som ligger utenfor de formelle læreplanene.

Steinkjer, 8. januar 2008

Anne Marit Mevassvik
fylkesråd for utdanning
(sign.)

Saksutredning for fylkesrådet

Sammendrag

Hjemmel for saken:

Lov om grunnskolen og den videregående opplæringen (opplæringsloven og forskrifter).

Lov om voksenopplæring.

Trykte vedlegg:

- 1 [NOU 2007:11 – Studieforbund – læring for livet.](#)
- 2 [Høringsuttalelse fra VOFO i Nord-Trøndelag, datert 04.12.07.](#)

Utredning:

Innledning/bakgrunn

Kunnskapsdepartementet oppnevnte 27. oktober 2006 et utvalg med mandat bl.a. å vurdere studieforbundenes oppgaver og rolle for den enkelte, for arbeidslivet og for samfunnet. Vurderingene skulle ha et bredt perspektiv knyttet til kultur, folkeopplysning, likeverd, deltagelse, demokrati, integrering og inkludering, herunder studieforbundenes oppgaver og rolle i forhold til offentlige og andre utdanningstilbud.

Utvalget overleverte sin innstilling, NOU 2007:11 Studieforbund – læring for livet, til kunnskapsministeren den 12. september i år. For at studieforbundne fortsatt skal kunne spille en viktig rolle som opplæringsaktør tilpasset framtidens utfordringer, mener utvalget det er nødvendig med nye grep for å tydeliggjøre oppgaver og ansvar.

Kunnskapsdepartementet sendte NOU 2007:11 på en bred høring den 28.09.07, og de ønsket spesielt vurderinger av utvalgets forslag til:

1. Ny målstruktur for studieforbundenes virksomhet
2. Ny lov for ikke-formell opplæring
3. Styrket regionalt ansvarsområde for voksnes opplæring ved at fylkeskommunen foreslås gitt et overordnet ansvar å møte voksnes og regionens behov for kompetanse ved å:
  - a. utarbeide gjensidig forpliktende partnerskapsavtaler for å sikre samarbeidet med ikke-formelle opplæringsaktører
  - b. ansvar for all grunnopplæring for voksne samles i fylkeskommunen
  - c. ordning for kvalifisering av tilbydere av formell grunnopplæring
4. Nye tilskuddsordninger
5. Nye godkjenningskriterier for studieforbund.

Saksframstilling/problemstillinger:

Generelt fra Tron-utvalget

Tron-utvalget mener det er naturlig å tillegge fylkeskommunene ansvar for å få en mer helhetlig kompetanseutvikling for voksne. En bedre tilrettelegging av opplæringstilbud overfor voksne kan kobles til fylkeskommunens funksjon som regional samfunnsaktør og til relevant utviklingsarbeid i regionen. Etter utvalgets vurdering bør tilretteleggingen omfatte

både et helhetlig ansvar for grunnopplæringen for voksne og et tettere og mer forpliktende samarbeid med aktører utenfor det formelle utdanningssystemet. Dette innebærer i så fall at ansvaret for grunnskoleopplæring for voksne overføres til fylkeskommunene. Unntaket er grupper av funksjonshemmede og innvandrere som befinner seg i introduksjonsprogrammer og andre integreringstiltak i kommunene. Disse har allerede et egnet kommunalt tilbud, og utvalget foreslår at disse gruppene fortsatt skal være et kommunalt ansvar.

Utvalget mener at en ny ordlyd i opplæringsloven ikke bør knyttes til alder som i dagens opplæringslov, men på lengre sikt bør den generelle plikten fylkeskommunen har til å gi alle med behov for opplæring et tilbud, endres slik at rett for den enkelte og fylkeskommunens plikt samsvarer og gir voksne grunnopplæring dersom de har behov for dette.

Høringsrunde i videregående skoler

Fylkeskommunen har gjennomført en høringsrunde ved alle videregående skoler, og innspillene viser at skolene er opptatt av at kvaliteten i den formelle opplæringen må ivaretas (system), og at kompetansen hos det pedagogiske personalet som skal forestå opplæring blir kvalitetssikret (individ). Noen generelle betraktninger fra videregående skoler er:

- Informasjon om voksnes rett kan oppleves som mangelfullt hos noen studieforbund / andre opplæringsaktører. Viktig å ivareta voksnes potensielle rett til videregående opplæring i fylkeskommunal regi.
- Kvaliteten på innhold i opplæringen og kompetansen hos lærere har i noen tilfeller vært mangelfull i forhold til krav bl.a. i læreplaner. Da tenkes det spesielt på pedagogiske løsninger basert på nasjonale læreplaner og krav til vurdering underveis. Det kreves god kvalitetssikring både på system- og individnivå.

Høringsuttalelse fra VOFO i Nord-Trøndelag

VOFO i Nord-Trøndelag har også gitt inn en høringsuttalelse via VOFO i Norge (trykt vedlegg), og av kommentarer som angår punktet om regionalt ansvar for voksnes opplæring nevnes:

- Det er viktig at det brukes formuleringer som også forplikter fylkeskommunen, og at prinsippet "pengene følger eleven" innføres, slik at de økonomiske betingelsene gir alle aktørene samme mulighet til å holde oppe kvaliteten i tilbudet.
- Det kan bli nødvendig å styrke VOFOs regionale ledd for å få den nødvendige koordinering og for at alle typer studieforbund skal bli hørt og sett i fylket.
- Kulturbaserte studieforbund understreker viktigheten av at det kommunale nivå fortsatt må ha et medansvar.

VOFO i Nord-Trøndelag har også gitt innspill på de andre hovedpunktene i Tronutvalgets innstilling.

Ansvar for all grunnopplæring

Tron-utvalget foreslår at ansvaret for all grunnopplæring for voksne samles i fylkeskommunen, og utfordringer vi ønsker å peke på i denne sammenhengen er:

- De økonomiske utfordringer med en økning i målgruppen for voksenopplæring i fylkeskommunal regi er det ikke sagt noe om i utvalgets innstilling. Dette må sikres gjennom en økt rammeoverføring til fylkeskommunen. Fastsettingen av en slik kompensasjonsordning må skje i samarbeid med KS, og si noe om

- rammeoverføring til fylkeskommunen
  - stykkprisfinansiering eller ikke
  - betaling for lærere ansatt i grunnskolen
  - leie av lokaler utenfor videregående skoler.
- Overføring av grunnopplæringen til fylkeskommunen har også samfunnsmessige og formelle utfordringer. Problemstillinger det må tas hensyn til er:
    - administrativt ansvar blir liggende i fylkeskommune og da lengre unna hver kommune/hver innbygger
    - fylkeskommunens mulighet/rett til å benytte kompetansen som forefinnes i grunnskolen/lærere tilsatt i kommunene
    - fylkeskommunens rett til å benytte kommunale skoler som opplæringsarena.
  - Informasjon og individuell veiledning kan bli en flaskehals. Både kommuner og fylkeskommunen bør være ansvarlig for informasjon og veiledning til alle voksne.
  - Gjensidig forpliktende partnerskapsavtale med studieforbund er positivt, og kan gjennomføres der det avklares hvilke områder en slik avtale skal omhandle.

Konklusjon

Fylkeskommunen har konsentrert sin uttalelse i forhold til punkt 3 som omhandlet styrket regionalt ansvarsområde for voksnes opplæring, og der det foreslås at fylkeskommunen får et helhetlig overordnet ansvar.

Innspill fra fylkeskommunale videregående skoler støtter forslaget om at fylkeskommunen skal få dette ansvaret, mens det i høringsuttalelsen fra VOFO i Nord-Trøndelag sies blant annet at de kulturbaserte studieforbund understreker viktigheten av at det kommunale nivå fortsatt har et ansvar.

Dette kan være naturlig med tanke på de ulike høringsinstansenes egne erfaringer og ståsted. Da spesielt med tanke på gjennomføringen av voksnes rett til videregående opplæring.

Fylkeskommunen slutter seg til Tron-utvalgets innstilling om at fylkeskommunen kan få et mer helhetlig ansvar for opplæring av voksne. Forutsetningen for dette er en fullstendig kompensasjon fra staten i forhold til hva dette ansvaret innebærer.

Når det gjelder ansvarsfordelingen mellom studieforbundene og fylkeskommunen i formell videregående opplæring, er det naturlig at denne ivaretas gjennom fylkeskommunale videregående skoler. I de tilfeller fylkeskommunen selv ikke kan gjennomføre et slikt tilbud, vil det være naturlig å bruke studieforbundene.

Studieforbundene vil ha en viktig rolle i alle typer kurs/opplæringstiltak som ligger utenfor de formelle læreplanene. Dette gjelder områder som kultur, folkeopplysning, likeverd og deltagelse, demokrati, integrering og inkludering.

Med bakgrunn i at høringsfristen er 14.01.08, oversendes høringsuttalelsen til Kunnskapsdepartementet etter første gangs behandling i fylkesrådet. Dette med forbehold om eventuelle endringer som måtte framkomme i andre gangs behandling.